

Taraṅga 82. (Vetāla 8.)

Gatvā tām çinçapām bhūyo Vetālam prāpya bhūmipah,
tam Trivikramaseno 'tra skandhe kṛtvā 'uccacāla saḥ. 1
prayāntam sa punas tam ca Vetālaḥ skandhato 'bravīt:
«çrama-vismṛitaye, rājan, mattaḥ praçnam imam çriṇu: 2

- Angadeçe 'grahāro 'sti mahān Vṛikshaghaṭābhidhaḥ;
Vishṇusvāmī 'iti tatra 'āsīd dvijo yajvā mahā-dhanaḥ. 3
tasya ca svānurūpāyām patnyām jātāḥ kramāt trayah
babbhūvus taruṇāḥ putrā divya-vaidagdhyā-çālināḥ. 4
te pitrā preshitās tena kūrma-hetoḥ kadācana
prārabdha-yajñena yayus trayas te bhrātaro 'mbudhim. 5
prāpya kūrmaḥ tato jyāyān kanishṭhau dvāv abhāshata:
«grihñātu yuvayor ekaḥ kūrmaḥ kratu-kṛite pituḥ! 6
○ «aham etaḥ na çaknōmi grahituḥ visra-picchilam.»
ity uktavantam tam jyeshṭhaḥ kanishṭhau tāv avocatām: 7
«tava 'atra vicikitsā ced, na 'āvayor api sā katham?»
tac çrutvā so 'braviḥ jyeshṭho: «grihñitam kacchapam yuvām! 8
«pitur yajñakriyā-lopo bhaved yushmat-kṛito 'nyathā,
«tato naraka-pātaḥ syād yuvayos tasya ca dhruvam.» 9
ity uktāv anujan tena tau vihasya tam ūcatuḥ:
«dharmaḥ vetsy āvayor eva, samānam api na 'ātmanaḥ.» 10
tato jyeshṭho 'bravīt: «kiṃ me jānītho nāiva caṅgatām?
«aham bhojana-caṅgo hi na 'arhaḥ sprasṭuḥ jugupsitam.» 11
etat tasya vacaḥ çrutvā, bhrātaram madhyamo 'bravīt:
○ «aham tarhy adhikaḥ caṅgo nārī-caṅgo vicakṣanaḥ.» 12
madhyameṇa 'evam ukte tu, jyāyān punar uvāca saḥ:
«kūrmaḥ grihñātu tarhy esha kanīyān āvayor!» iti. 13
tataḥ sa bhrukuṭim kṛtvā kanīyān apy uvāca tau:
«he mūrkhau! tūlikā-caṅgaḥ caṅgo 'ham hi viçeshataḥ.» 14
evam kalahāsaktās trayo 'pi bhrātaro mithaḥ
nirṇayāya 'abhimāṇika-grastāḥ, kūrmaḥ vihāya tam, 15
rājāḥ Prasenaḥ-jid-nāmnas tat-pradeçabhuvo 'ntikam
nagaraḥ sahasā jagmur Viṭaṅkapura-nāmakam. 16
tatra pratihāra-mukhena 'āvedya 'antaḥ praviçya, tam
nṛipaḥ vijñāpayāmāsuḥ sva-vṛittāntam tathāiva te. 17
«tishṭhata 'ibhāva, yāvad vaḥ parīkshishye kramād aham;»
ity uktās tena rājā ca tasthus tatra «tathā!» 'iti te. 18
svāhāra-kāle ca 'ānāyā tebhyaḥ so 'grāsanam nṛipaḥ
rājārham dāpayāmāsa shadrasam svādu bhojanam. 19